

**Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle ehdotuksesta
neuvoston puitepäätökseksi (terrorismin torjumisesta teh-
dyn puitepäätöksen muuttaminen)**

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle Euroopan yhteisöjen komission 6 päivänä marraskuuta 2007 tekemä ehdotus neuvoston puitepäätökseksi

terrorismin torjumisesta tehdyn puitepäätök-
sen 2002/475/YOS muuttamisesta sekä ehdo-
tuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 17 päivänä tammikuuta 2008

Oikeusministeri *Tuija Brax*

Lainsäädäntöneuvos Janne Kanerva

**EHDOTUS NEUVOSTON PUITEPÄÄTÖKSEKSI TERRORISMIN TORJUMISESTA
TEHDYN PUITEPÄÄTÖKSEN MUUTTAMISESTA****1 Yleistä**

Euroopan yhteisöjen komissio on 6 päivänä marraskuuta 2007 tehnyt Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklan, 31 artiklan 1 kohdan e alakohdan sekä 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla ehdotuksen (KOM(2007) 650 lopullinen) neuvoston puitepäätökseksi terrorismin torjumisesta tehdyn puitepäätöksen (EYVL N:o L 164, 22.6.2002, s. 3—7) muuttamisesta.

Nyt muutettavaksi ehdotettava puitepäätös velvoittaa kriminalisoimaan tietyt rikokset (esimerkiksi henkeen kohdistuvat rikokset) terrorismirikoksina silloin, kun ne on tehty terroristisessa tarkoituksessa (1 artikla). Puitepäätöksen 2 ja 3 artikla velvoittavat kriminalisoimaan terroristiryhmään liittyvät terrorismirikokset (esimerkiksi terroristiryhmän johtaminen) ja terroritoimintaan liittyvät ryöstön, kiristyksen ja väärin asiakirjojen laatimisen. Puitepäätös sisältää myös määräyksiä yllyttämisen, avunannon ja yrityksen kriminalisoimisesta (4 artikla), seuraamuksista (5 artikla), oikeushenkilöiden vastuusta ja niihin kohdistuvista seuraamuksista (7 ja 8 artikla), tuomiovallasta ja syytteenpanosta (9 artikla) sekä uhrien suojelusta ja auttamisesta (10 artikla). Vuoden 2002 puitepäätöksen veloitteet on toteutettu, kun rikoslakiin (39/1889) vuonna 2003 lisättiin 34 a luku terrorismirikoksista (rikoslain muuttamisesta annettu laki 17/2003).

Nyt kysymyksessä olevan ehdotuksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainsäädäntöä niin, että julkinen yllytys terrorismirikokseen, värväys terrorismiin ja koulutus terrorismiin tulevat rangaistaviksi kaikissa jäsenvaltioissa myös silloin, kun teot on toteutettu internetin välityksellä. Lisäksi on määrä varmistaa, että terrorismirikoksiin nykyisiin sovellettavia

rangaistuksia, oikeushenkilöiden vastuuta, lainkäyttövaltaa ja syytetoimia koskevia säännöksiä sovelletaan myös tällaisiin teko-
muotoihin. Samalla yhdenmukaistettaisiin jäsenvaltioiden lainsäädäntö kriminalisointivelvoitteiden osalta vuonna 2005 hyväksytyn Euroopan neuvoston terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan yleissopimuksen (ETS 196) kanssa. Yleissopimuksessa velvoitetaan siihen liittyviä valtioita kriminalisoimaan julkinen yllytys terrorismirikokseen, värväys terrorismiin ja koulutus terrorismiin (5—7 artikla). Kriminalisointivelvoite koskee myös mainittuihin rikoksiin liittyviä liitännäisrikoja kuten osallisuutta ja myötävaikuttamista (9 artikla).

Puitepäätöksen muuttamista koskevaa ehdotusta perustellaan sillä, että uudella tietojen ja viestintäteknikalla on suuri merkitys terrorismiuhan leviämässä. Internetistä on tullut yksi radikalisoitumisen ja värväystoiminnan tärkeimmistä apuvälineistä. Euroopan neuvoston yleissopimuksen lisäksi kysymyksessä olevien rikosten sisällyttäminen myös puitepäätökseen on tärkeää erityisesti seuraavista syistä:

1) Ei tarvita pitkäjänteisiä allekirjoitus- ja ratifioimismenettelyjä. Lisäksi voidaan soveltaa asianmukaisia seurantamekanismeja ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen yhteisiä tulkintoja.

2) Puitepäätös on erityislaatuinen oikeudellinen järjestely erityisesti rikosoikeudellisten seuraamusten lajin ja tason sekä lainkäyttövaltaa koskevien pakottavien sääntöjen osalta.

3) Puitepäätös on Euroopan unionin terrorismintorjuntapolitiikan keskeinen väline. Näiden rikosten valmisteluun liittyvien tekojen nimenomainen sisällyttäminen puitepäätökseen käynnistää siten puitepäätökseen liit-

tyvien Euroopan unionin yhteistyömekanismien toiminnan.

Eurooppa-neuvosto korostaa Haagin ohjelmassa, että terrorismin tehokas ennaltaehkäisy ja torjunta perustavanlaatuisia oikeuksia täysin kunnioittaen edellyttävät, etteivät jäsenvaltiot tyydy toiminnassaan vain oman turvallisuutensa säilyttämiseen vaan ottavat huomioon myös koko unionin turvallisuuden. Oikeus- ja sisäasioiden neuvoston joulukuussa 2005 pidetyssä kokouksessa hyväksyttiin Euroopan unionin strategia ja toimintasuunnitelma radikalisoitumisen ja terroristiryhmiin värväyksen torjumiseksi. Siinä vaaditaan toimenpiteitä, joilla torjutaan internetin käyttöä terroristisiin tarkoituksiin. Kesäkuussa 2006 tekemissään päätelmissään Eurooppa-neuvosto nimenomaisesti kehotti neuvostoa ja komissiota kehittämään toimenpiteitä, joilla torjutaan internetin väärinkäyttöä terroristitarkoituksiin ottaen kuitenkin samalla huomioon perusoikeudet ja -periaatteet. Puitepäättösehdotuksen taustan mukaan nykyisen puitepäättöksen artiklat eivät nimenomaisesti koske terrorismipropagandan tai terroristisiin tarkoituksiin käytettävien erityistaitojen levittämistä erityisesti internetin kautta.

Puitepäättösehdotus on osa komission valmistelemaa niin sanottua ”terrorismipakettia”. Siihen kuuluvat muun ohessa aikaisemmin hyväksytyjen strategian ja toimintasuunnitelman päivittäminen ja lentoliikennettä koskeva puitepäättösehdotus (KOM(2007) 654 lopullinen) matkustajarekisterin (PNR) käytöstä laivalvontatarkoituksiin.

2 Pääasiallinen sisältö

Puitepäättösehdotuksen 1 artiklan 1 kohdan mukaan terrorismin torjumisesta tehdyn puitepäättöksen terrorismitoimintaan liittyviä rikoksia koskeva 3 artikla korvataan uudella. Sen 1 kohdassa ovat rikoksia koskevat määritelmät. Kohdan a alakohdan mukaan ’julkisella yllytyksellä terrorismirikokseen’ tarkoitetaan sellaista viestin levittämistä yleisölle tai muuta yleiseen tietoisuuteen saattamista, jonka tarkoituksena on taivuttaa jonkin 1 artiklan 1 kohdan a–h alakohdassa luetellun teon tekemiseen ja joka aiheuttaa yhden tai useamman terrorismirikoksen vaaran, riip-

pumatta siitä, sisältääkö viesti tällaisten rikosten nimenomaista suosittamista. Kohdan b alakohdan mukaan ’värväyksellä terrorismiin’ tarkoitetaan toisen henkilön taivuttamista tekemään jokin 1 artiklan 1 kohdassa tai 2 artiklan 2 kohdassa lueteltu teko. Kohdan c alakohdan mukaan ’koulutuksella terrorismiin’ tarkoitetaan ohjeiden antamista räjähteiden, ampuma-aseiden tai muiden aseiden taikka myrkyllisten tai haitallisten aineiden valmistuksessa tai käytössä tai muiden erityisten menetelmien tai tekniikan käytössä, tarkoituksena tehdä jokin 1 artiklan 1 kohdassa lueteltu teko tietoisena siitä, että opetettuja taitoja aiotaan käyttää kyseiseen tarkoitukseen.

Uuden 3 artiklan 2 kohta velvoittaa jäsenvaltioita toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraavia tahallisia tekoja pidetään terroritoimintaan liittyvinä rikoksina:

- (a) julkinen yllytys terrorismirikokseen
- (b) värväys terrorismiin
- (c) koulutus terrorismiin
- (d) ryöstö jonkin 1 artiklan 1 kohdassa luetellun teon tekemiseksi
- (e) kiristys jonkin 1 artiklan 1 kohdassa luetellun teon toteuttamiseksi
- (f) väärin hallintoasiakirjojen laatiminen jonkin 1 artiklan 1 kohdan a–h alakohdassa sekä 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa luetellun teon tekemiseksi.

Uuden 3 artiklan 3 kohdan mukaan teon katsominen 2 kohdassa rangaistavaksi teoksi ei edellytä, että terrorismirikos tosiasiallisesti tehdään.

Puitepäättösehdotuksen 1 artiklan 2 kohdan mukaan nykyisen puitepäättöksen 4 artiklan 2 kohta muutettaisiin kuulumaan niin, että kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 artiklan 1 kohdassa ja 3 artiklassa tarkoitettujen rikosten yrityksestä tehdään rangaistava teko, lukuun ottamatta 1 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettua hallussapitoa ja 1 artiklan 1 kohdan i alakohdassa ja 3 artiklan 2 kohdan a–c alakohdassa tarkoitettuja rikoksia.

Puitepäättösehdotuksen 1 artiklan 3 kohdan mukaan puitepäättöksen 9 artiklaan 1 kohtaan lisättäisiin alakohta, jonka mukaan kunkin jäsenvaltion on myös saatettava 3 artiklan

2 kohdan a—c alakohdassa tarkoitetut rikokset lainkäyttövaltaansa, kun rikoksen tarkoituksena tai seurauksena oli 1 artiklassa tarkoitetun rikoksen tekeminen ja kyseiseen rikokseen sovelletaan jäsenvaltion lainkäyttövaltaa jonkin tämän artiklan 1 kohdan a—e alakohdassa määritellyn kriteerin mukaisesti.

Puitepäättösehdotuksen artiklat 2 ja 3 sisältävät määräykset puitepäättöksen voimaansaattamisesta ja voimaantulosta.

Nyt ehdotettavat muutokset vuoden 2002 puitepäättökseen poikkeavat eräiltä osin Euroopan neuvoston terrorismin ennaltaehkäisyä koskevasta yleissopimuksesta:

1) Ehdotuksen 1 artiklan 1 kohdassa värväys terrorismiin on määritetty niukkasansaimminkin kuin yleissopimuksen 6 artiklan 1 kappaleessa, mikä ei kuitenkaan välttämättä tarkoita asiallista eroa. Yleissopimuksen mukaan värväys terrorismiin tarkoittaa toisen henkilön taivuttamista tekemään terrorismirikos tai osallistumaan terrorismirikoksen tekkoon taikka liittymään yhteenliittymään tai ryhmään tarkoituksenaan myötävaikuttaa siihen, että kyseinen yhteenliittymä tai ryhmä tekee yhden tai useamman terrorismirikoksen.

2) Ehdotuksen 1 artiklan 3 kohdan mukainen rangaistavuuden rajoituksen ("terrorismirikos tosiasiallisesti tehdään") poistaminen koskisi toisin kuin yleissopimuksen 8 artiklassa muitakin rikoksia kuin yleissopimuksen mukaisia rikoksia.

3) Puitepäättösehdotus ei velvoita kriminalisoimaan yleissopimuksen 9 artiklan 2 kappaleen tavoin kysymyksessä olevien rikosten yritystä.

Terrorismirikoksen käsitteeseen liittyy tekojen tekeminen terroristisessa tarkoituksessa, joka on määritelty puitepäättöksen 1 artiklan 1 kohdassa, jota ei siis nyt ehdoteta muutettavaksi. Euroopan neuvoston yleissopimuksessa käytetään terrorismirikoksen määrittämisessä toisenlaista tekniikkaa. Sopimuksen 1 artiklan 1 kappaleessa viitataan sopimuksen liitteessä lueteltujen sopimusten soveltamisalaan kuuluviin ja niiden määritelmien mukaisiin rikoksiin. Tekojen terroristiseen tarkoitukseen liittyvät näkökohdat l-menevät kylläkin yleissopimuksen johdannosta.

3 Vaikutus Suomen lainsäädäntöön

Rikoslain 34 a luvussa säädetään rangaistaviksi terroristisessa tarkoituksessa tehdyt rikokset (1 §), terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelu (2 §), terroristiryhmän johtaminen (3 §), terroristiryhmän toiminnan edistäminen (4 §) ja terrorismin rahoittaminen (5 §). Luvun 6 §:ssä ovat määritelmät. Pykälän 1 momentin mukaan rikosentekijällä on terroristinen tarkoitus, jos hänen tarkoituksenaan on 1) aiheuttaa vakavaa pelkoa väestön keskuudessa, 2) pakottaa oikeudettomasti jonkin valtion hallitus tai muu viranomainen taikka kansainvälinen järjestö tekemään, sietämään tai tekemättä jättämään jotakin, 3) oikeudettomasti kumota jonkin valtion valtiosääntö tai muuttaa sitä tai horjuttaa vakavasti valtion oikeusjärjestystä taikka aiheuttaa erityisen suurta vahinkoa valtionaloudelle tai valtion yhteiskunnallisille perusrakenteille tai 4) aiheuttaa erityisen suurta vahinkoa kansainvälisen järjestön taloudelle tai sellaisen järjestön muille perusrakenteille. Luvussa mainittuihin rikoksiin sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään (8 §:n 1 momentti). Terrorismirikokset ovat rikoslain 1 luvun 7 §:n 3 momentin mukaan kansainvälisiä rikoksia, joihin sovelletaan Suomen lakia epäoikeudenlaista riippumatta.

Eduskunta on 28 päivänä marraskuuta 2007 hyväksynyt ne muutokset rikoslain 34 a lukuun, joita Suomen liittyminen Euroopan neuvoston yleissopimukseen edellyttää (HE 81/2007 vp, LaVM 9/2007 vp ja EV 107/2007 vp). Nämä muutokset on syytä ottaa huomioon jo tässä yhteydessä, vaikka lakia kyseisen luvun muuttamisesta ei olekaan vielä vahvistettu.

Lainmuutosten kautta rikoslain 34 a luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohtaan lisätään terroristisessa tarkoituksessa tehtyjen rikosten joukkoon rikoslain 17 luvun 1 §:ssä tarkoitettu julkinen kehottaminen rikokseen. Rikoslain 34 a lukuun lisätään kaksi uutta rangaistus-säännöstä. Uuden 4 a §:n mukaisesta *koulutuksen antamisesta terrorismirikoksen tekemistä varten* tuomitaan se, joka edistääkseen 1 tai 2 §:ssä tarkoitettua rikollista toimintaa taikka tietoisena siitä, että hänen toimintansa

edistää sitä, toimeenpanee, yrittää toimeenpanna tai antaa koulutusta räjähteiden, ampuma-aseiden tai muiden aseiden taikka myrkyllisten tai haitallisten aineiden valmistuksessa tai käytössä taikka muulla vastaavalla tavalla toimeenpanee, yrittää toimeenpanna tai antaa koulutusta, jollei teko ole 1 tai 2 §:n mukaan rangaistava taikka siitä säädetä muualla laissa yhtä ankaraa tai ankarampaa rangaistusta. Rangaistukseksi on tuomittava vankeutta vähintään neljä kuukautta ja enintään kahdeksan vuotta. Sama rangaistusuhka tulee *värväystä terroristirikoksen tekemiseen* koskevaan uuteen 4 b §:ään. Sen mukaan tuomitaan se, joka edistääkseen 1 tai 2 §:ssä tarkoitettua rikollista toimintaa taikka tietoisena siitä, että hänen toimintansa edistää sitä, perustaa tai organisoii terroristiryhmän taikka värvää tai yrittää värvätä väkeä terroristiryhmään tai muuten tekemään mainituissa pykälissä tarkoitettun terroristirikoksen, jollei teko ole 1 tai 2 §:n mukaan rangaistava taikka siitä säädetä muualla laissa yhtä ankaraa tai ankarampaa rangaistusta.

Rikoslain 34 a lukua muutettaessa terroristiryhmän toiminnan edistämistä koskevan 4 §:n 1 momentista poistetaan terroristiryhmän toiminnan edistämiseen liittyvä värväminen ja kouluttaminen, koska niistä siis tehdään erilliset muutakin kuin terroristiryhmää koskevat rangaistussäännökset. Samalla 4 §:n 1 momentista poistetaan rangaistavuuden edellytys, joka koskee sitä, että terroristiryhmän toiminnassa tehdään 1 §:ssä tarkoitettu rikos tai sellaisen rikoksen rangaistava yritys taikka 2 §:ssä tarkoitettu rikos. Samassa yhteydessä pakkokeinolakiin (450/1987) ja poliisilakiin (493/1995) tehdään eräitä uusien tekojen torjuntaan, tutkimiseen ja selvittämiseen liittyviä muutoksia.

4 Ahvenanmaan toimivalta

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n 22 kohdan mukaan valtakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvat rikosoikeutta koskevat asiat 18 §:n 25 kohdassa säädetyin poikkeuksin. Viimeksi mainitun kohdan mukaan maakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat teon rangaistavaksi säättämistä ja rangaistuksen määrää, kun kysy-

mys on maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvasta oikeudenalasta. Terrorismia koskeva rikosoikeudellinen lainsäädäntö ei 18 §:n muiden kohtien perusteella kuulu maakunnan lainsäädäntövaltaan.

5 Puitepäättösehdotuksen vaikutukset

Puitepäättöksellä yhtenäistettäisiin Euroopan unionin jäsenvaltioiden rikoslainsäädäntöä terrorismirikosten osalta. Tällainen yhtenäistäminen voi olla omiaan edistämään myös jäsenvaltioiden yhteistyötä terrorismin torjunnassa, mikä myös tuodaan esiin ehdotuksessa. Tämä voi koskea esimerkiksi kansainvälistä oikeusapua ja rikoksentehtäjäiden luovuttamista.

Puitepäättösehdotuksen mukaisten kriminalisointien vaikutusta Suomen viranomaisten eli lähinnä poliisi-, syyttäjä- ja tuomioistuinviranomaisten toimintaan on vaikeaa arvioida. Rikoslain 34 a luvun terrorismirikoksia koskevien säännösten perusteella ei ole toistaiseksi nostettu syytteitä tai tuomittu rangaistuksia. Lisäksi on huomattava, että puitepäättösehdotuksen itsenäisiä vaikutuksia voidaan pitää joka tapauksessa vähäisinä, koska kysymyksessä olevat kriminalisoinnit toteutetaan jo toista kautta Euroopan neuvoston yleissopimuksen kansallisen voimaansaattamisen yhteydessä.

6 Toisten jäsenvaltioiden kannat

Puitepäättösehdotus on saanut myönteisen vastaanoton. Sitä pidetään tärkeänä. Samalla on painotettu kriminalisointivelvoitteiden vastaavuutta Euroopan neuvoston yleissopimuksen vastaavien velvoitteiden kanssa ja yleissopimukseen liittymisen tärkeyttä. Näistä lähtökohdista puitepäättöksen yksityiskohdista on hiottava asiantuntijatasolla työryhmässä.

7 Instituutioiden ja muut kannat

Euroopan parlamentti ei ole käsitellyt ehdotusta.

8 Ehdotuksen kansallinen käsittely ja käsittely Euroopan unionissa

Puitepäättösehdotus on ollut oikeus- ja sisäasiat -jaoston (jaosto 6) poliisi- ja rikos oikeudellista yhteistyötä käsittelevän alajaoston kirjallisessa menettelyssä.

Euroopan unionin toimielimissä puitepäättösehdotus on esitelty Artikla 36-komitean kokouksessa 21.—22.11.2007, pysyvien edustajien komitean (Coreper II) kokouksessa 28.11.2007 sekä oikeus- ja sisäasiainneuvoston kokouksessa 6.—7.12.2007. Ehdotuksesta on myös keskusteltu mainituista kokouksista ensimmäisessä ja viimeisessä. Keskustelun pohjana on ollut puheenjohtajavaltio Portugalin laatima asiakirja (viimeinen versio 15315/2/07 REV 2 DROIPEN 108), jossa puheenjohtajavaltio on esittänyt seuraavat näkökohdat harkittaviksi:

1) Puitepäättöksen tulisi välttää ristiriitaa Euroopan neuvoston yleissopimuksen kanssa eikä se saisi vaarantaa yleissopimuksen ratifiointiprosessia.

2) Suhteellisuusperiaatetta tulisi ehdottoman selvästi soveltaa puitepäättöksen täytäntöönpanossa, minkä vuoksi puitepäättöksen johdantoon tulisi lisätä yleissopimuksen 12 artiklan 2 kappaletta vastaava kappale.

3) Valtioiden välisen yhteistyön edistämiseksi jäsenvaltioiden tulisi nopeuttaa yleissopimuksen ratifiointiprosessia.

Ehdotuksen käsittely on tarkoitus aloittaa aineellisen rikosoikeuden työryhmässä Slovenian puheenjohtajakaudella vuoden 2008 alkupuolella. Tarkemmasta käsittelystä i-kataulusta ei ole vielä tietoa.

9 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto voi hyväksyä ehdotuksen lähtökohdat. Terrorismi on eräs vakavimmista demokratian, ihmisoikeuksien sekä talouden ja yhteiskunnan kehityksen uhkista. Terrorisimirikoilla voidaan aikaansaada merkittäviä henkilö-, omaisuus- ja ympäristövahinkoja. Näiden rikosten tekemistä edistäviin tekoihin ja niissä tapahtuvaan kehitykseen (esimerkiksi internetin käyttö) on tärkeää puuttua rikosoikeuden keinoin.

Nyt kysymyksessä olevaa ehdotusta voidaan pitää tarpeellisena huolimatta Euroopan neuvoston yleissopimuksesta. Ehdotuksen kohdalla on kuitenkin syytä korostaa sitä, että sen tulisi asiallisesti vastata mainittua sopimusta. Tässä yhteydessä on myös syytä tuoda esiin myös suhteellisuusperiaate sekä mielivaltaisen, syrjivän ja rasistisen kohtelun kieltö. On lisäksi pyrittävä toimimaan siten, että myös Euroopan unionin jäsenvaltiot liittyvät Euroopan neuvoston yleissopimukseen. Uusi puitepäättös ei saa vaarantaa sen ratifiointiprosessia. Nämä ovat kysymyksiä, joihin asian alkukäsittelyn perusteella joudutaan ottamaan kantaa, kun ehdotusta ryhdytään käsittelemään yksityiskohtaisemmin Euroopan unionin toimielimissä. Esitettyjen kantojen perustaksi voidaan esittää seuraavaa:

Edellä todetun mukaisesti puitepäättösehdotus eroaa joiltakin osin Euroopan neuvoston yleissopimuksen vastaavista velvoitteista. Jo olemassa olevaa sääntelyä toiseen instrumenttiin otettaessa on pyrittävä siihen, että esimerkiksi erilaisten sanamuotojen vuoksi ei pääse syntymään tulkinta- tms. epäselvyyksiä. Sääntelyiden samankaltaisuuden voi myös olettaa edistävän Euroopan unionin jäsenvaltioiden liittymistä yleissopimukseen. Sääntelyn sanamuotoon liittyvät kysymykset on selvitettävä asiantuntijatasolla.

Kaikki Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat Euroopan neuvoston jäsenvaltioita. On tärkeää, että Euroopan unionin jäsenvaltiot joka tapauksessa liittyvät Euroopan neuvoston yleissopimukseen, koska siinä on kriminalisointivelvoitteiden lisäksi muita terrorismin torjumiseen liittyviä tärkeitä velvoitteita. Nämä koskevat esimerkiksi alueellista toimivaltaa, uhrien auttamista, rikoksentekeijöiden luovuttamista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Toisaalta on myös tärkeää, että terrorismin torjuntaan liittyviin velvoitteisiin todella sitoudutaan. Ehdotettava puitepäättös on tehokas keino mainitun tuloksen aikaansaamiseksi kriminalisointivelvoitteiden osalta. Euroopan neuvoston yleissopimukseen on marraskuun 2007 loppuun mennessä liittynyt vasta neljä Euroopan unionin jäsenvaltiota. Kaiken kaikkiaan yleissopimuksen on allekirjoittanut 21 Euroopan unionin jäsenvaltiota, ja Euroopan neuvostolle tehtyjen ilmoitusten perus-

teella sopimukseen liittymistä ollaan aktiivisesti valmistelemassa 13 jäsenvaltiossa.

Terrorismin vastaisten kriminaalisointien ja niihin liittyvien yksilön oikeuksiin puuttuvien toimenpiteiden (esimerkiksi pakkokeinojen käyttö) yhteydessä on varmistettava perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Samoin puuttumisen ja teon rangaistavuuden on oltava suhteellisuusperiaatteen mukaisesti oikeassa suhteessa puuttumisen tavoitteeseen ja rikoksen vakavuuteen. Näitä näkökohtia painotetaan Euroopan neuvoston yleissopi-

muksen 12 artiklan 2 kappaleessa, jonka mukaan yleissopimuksen rangaistussäännöksiä säädettäessä, täytäntöön pantaessa ja sovellettaessa on noudatettava suhteellisuusperiaatetta, ottaen huomioon säännösten oikeutettu päämäärä ja tarpeellisuus demokraattisessa yhteiskunnassa, eikä tässä yhteydessä saa esiintyä minkäänlaista mielivaltaista, syrjivää tai rasistista kohtelua. Vaikka nyt kysymyksessä olevat näkökohdat tulevat jo muusta yhteisöainsäädännöstä, niiden painottamista erikseen tässä yhteydessä on syytä harkita.